

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5CdoR/7/2023
Identifikačné číslo spisu:	6221201373
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6221201373.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci manželky F. K., rod. X., narodenej X. P. XXXX, K., P. XXXX/X a manžela J. K., narodeného X. G. XXXX, K., toho času v ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová, Sládkovičova 80, o rozvod manželstva, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 21Pc/21/2021, o dovolaní manžela proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 3. novembra 2022 sp. zn. 26CoP/88/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 15. marca 2022 č. k. 21Pc/21/2021-53, výrokom I. manželstvo manželov uzavreté dňa XX. P. XXXX v Trnave, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu K., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX pod poradovým číslom X, rozviedol a výrokom II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) uznesením z 3. novembra 2022 sp. zn. 26CoP/88/2022, odvolanie manžela proti rozsudku súdu prvej inštancie odmietol ako oneskorene podané a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal manžel podanie, v ktorom žiadal o vydanie rozhodnutia o neplatnosti rozvodu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana (účastník konania), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal najskôr, či sú splnené procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie manžela treba odmietnuť.

5. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

6. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 naďalej vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy (navyše) požaduje, aby aj podané dovolanie bolo spísané advokátom.

7. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

8. Pokiaľ teda v prejednávanom spore dovolateľ podal v stanovenej lehote dovolanie s vadami podľa § 429 CSP, dovolací súd uzatvára, že dovolateľ nebol právne zastúpený advokátom vo fáze podania dovolania a podal dovolanie, ktoré nebolo spísané advokátom, hoci bol o tejto osobitnej podmienke dovolacieho konania riadne poučený v odvolacom konaní (viď napadnuté uznesenie). Podmienka povinného právneho zastúpenia dovolateľa advokátom nebola splnená počas celého dovolacieho konania, preto dovolací súd dovolanie manžela proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odmietol podľa § 447 písm. e) CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

9. Záverom dovolací súd uvádza, že obdobný právny názor na vec zaujal tiež v rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/190/2019, 4Cdo/10/2018, 4Cdo/160/2017. Tento záver bol vyhodnotený ako ústavne konformný a udržateľný aj Ústavným súdom Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 489/2018, publikovanom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 79/2018, v ktorom ústavný súd vyslovil, že ak obligatórnou náležitosťou dovolania je podľa druhej vety § 429 ods. 1 CSP jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní. Je preto na dovolateľovi, aby v súlade so zásadou „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. „bdelým patrí právo“, predložil v zákonom stanovenej lehote také dovolanie, ktoré bude spĺňať všetky zákonom ustanovené náležitosti.

10. So zreteľom na uvedené možno uzavrieť, že z dôvodu nedostatku podmienky obligatórneho právneho zastúpenia Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie manžela podľa § 447 písm. e) CSP odmietol.

11. O náhrade trov dovolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku.

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.